

Kristi kyrka – dess rötter och krona

»Svenska kyrkan är ett trossamfund som leder sin historia tillbaka till de äldsta kristna församlingarna och deras bekännelse till Kristus. Svenska kyrkans trosarv är den apostoliska tron.»

Kyrkoordningens två första meningar sätter omedelbart in Svenska kyrkan i ett större sammanhang än hennes nationella tillhörighet, hennes femhundraåriga historia som luthersk kyrka, hennes bundenhet vid staten, hennes demokratiska karaktär. Svenska kyrkan har sina rötter i de första kristna församlingarna – i Jerusalem, Damaskus, Korinth, Efesos, Rom. Hennes trosarv är inte det nationellt begränsade, inte bundet till det tidstypiska, inte formulerat av dagens trendteologier. Hennes trosarv är den apostoliska tron, den tro som formulerades redan i Nya testamentet, traderades vidare av kyrkofäderna och fann uttryck genom reformationstidens förnyade fokusering på det mest centrala i evangeliet om Jesus Kristus.

Kristi kyrka har en obändig livskraft. Genom historien har hon upprepade gånger förefallit ha förlorat sin glöd och varit närmast död, ändå har hon aldrig dött. Två tusen år av liv talar sitt tydliga språk, kyrkan kan inte dö eftersom hennes Herre är den levande Jesus Kristus. Till det yttre ser hon måhända annorlunda ut än under den första apostoliska tiden, men till det inre är det samma tro, samma bibel och bekännelse och i grunden är högmässans *ordo* densamma som när Justinus Martyren omkring år 150 beskrev sin tids mässfirande.

Kristi kyrkas liv kan ingen sekularisering, inga nyandliga strömningar eller andra religioner släcka. Men Svenska kyrkans liv kan släckas, hennes livskraft tenderar att sina. Det ökande antalet utträden, den försämrade ekonomin, den politiska styrningen och den alltmer koncernliknande strukturen är inte det mest kritiska. Än mer allvarligt är att hon riskerar att förlora sin identitet. Att som kyrkostyrelsens vice ordförande hävda att »kyrkan är ju en del av det omgivande samhället och kan inte stå kvar i åsikter som inte hänger med samhällsutvecklingen», är ett övertydligt exempel på oförståelse för vad kyrkan är, för hennes identitet och vem som är hennes Herre. I den i och för sig goda avsikten att svara mot samtidens förväntningar riskerar Svenska kyrkan att skingra sitt apostoliska trosarv, denna *regula fidei*, som traderats genom seklerna.

Det finns en motiverad ängslan över vad som sker med och i Svenska kyrkan och en begriplig uppgivenhet i många församlingar över att folk inte kommer, över ointresse och likgiltighet likaväl som att det finns en vilshet över vad evangeliet egentligen innebär. Den frimodiga glädje som Paulus i sin trängda situation i fängelset uppmanade till behöver återfinnas, gudstjänstglöden tändas och missionsivern för vårt eget land brinna. Där ute finns ett rop efter Gud, ett vilset famlande efter tro och mening, efter tillvarons innersida – och som kyrka måste vi såväl höra ropet som svara på det.

Det är i detta sammanhang som SPT ser sin uppgift. SPT vill bidra till vår egen kyrkoprovins förnyelse och fördjupning, till att församlings- och gudstjänstlivet växer, fungerande pastorala

strategier lyfts fram, förkunnelsen stärks och det kristna livet fördjupas. Ambitionen är att vara såväl en kritiskt granskande, alternativ men också lojal röst i en alltmer centralstyrd och koncernliknande Svenska kyrkan, som att arbeta för kristendomens återkomst i vårt hörn av världen.

Svenska kyrkan levs i sina församlingar. Att bygga församling är därför avgörande. För den fysiska kyrkobyggnaden finns kyrkoantikvariska bidrag att få. Tak lagas, kyrktorn sätts i stånd och kyrkornas insidor fräschas upp. Svårare är det att bygga den kyrka vars byggmaterial består av levande stenar. SPT kommer inte att ge så många råd för restaurering av medeltida kyrkor. Däremot vill vår tidning stärka och inspirera till det levande kyrkobygget, ge ämbetsbärare verktyg i sin tjänst, rusta lekfolket i tro och liv och visa på församlingsstrategier. Det pastorala hantverket är viktigt.

Med nödvändighet kräver det att SPT står i en medveten samtidsanalys. Vi lever förvisso i ett post-kristet Sverige men inte i ett post-religiöst. Det finns ett nyvaknat religiöst och andligt intresse. Religionsfrågorna syns åter i massmedia, inte bara avseende islam utan även den mer odefinierade religiositet som präglas av nyandligheten. Som David Thurfjell visat är sekulariseringen delvis en synvilla, snarare handlar det om att de religiösa och andliga dimensionerna funnit andra vägar än in i de etablerade kyrkorna.

Blir då vägen för Svenska kyrkan en allt omslutande andlighet eller är den pedagogiska utmaningen att levandegöra den apostoliska tro ur vilken hon fötts? Handlar det endast om att finna balansen mellan assimilering eller marginalisering? Det finns alternativ, vilket kyrkohistorien lär oss – att börja leva som kyrka i samhället utan att spegla det. Kyrkans liv är ett annorlunda liv, och hon tillber en radikalt annorlunda makt än den världen tillber. Det evangelium hon har att förkunna är lika angeläget för vår tids människor, som det en gång var i den mångreligiösa antika kultur, där hon föddes. SPT vill vara med i att stärka detta.

Till sammanhanget hör att även inom den svenska kristenheten skapas nya samhörigheter, vilket SPT vill visa på och bidra till. Den romersk-katolska kyrkan, frikyrkligheten med sitt ofta evangelikala och pietistiska arv, liksom väckelserörelser och högkyrklighet inom Svenska kyrkan känner hos varandra igen den tydliga bekännelsen till Jesus Kristus, samlingskringens *regula fidei*, respekten för Guds Ord och evangelisationsivern. I många pentekostala sammanhang söker man sig närmare katoliciteten, luthersk västkusttradition har kunnat få oväntad inspiration från Oasrörelsen och den kyrkliga förnyelsens arbete med liturgin berör i dag inte bara Svenska kyrkan utan även delar av t.ex. pingströrelsen. Kanske börjar den gamla spänningen mellan det katolska och det evangeliska alltmer bli en felsyn? Frontlinjen går inte längre där. Den går mot livlös och kraftlös liberalteologi, mot tendenserna till kristofobi i samhället där österländska andliga tekniker är accepterade men inte kristen bön.

Det lär vara så att ett trädets krona svarar mot dess rotsystem. Ju svagare rötter, desto mindre krona. Kronan växer i takt med att rötterna förankras djupare och stabilare med rottrådar som sörplar livgivande vatten. Ingen annan institution i världen har så djupa rötter som kyrkan. Men om hennes förbindelse med dessa rötter försämras, huggs av, stryps, så riskerar hon sin egen överlevnad. Kronan börjar förtvina, inga nya skott skjuter fram – så som församlingarna blir livlösa, rentav döende, om förbindelsen med kyrkans trosarv, den apostoliska tron, kvävs.

SPT står just där, med rötter djupt i trosarvet för att inspirera till en växande krona som bär alltmer frukt i kyrkan.